

คู่มือปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮาง

คำนำ

ด้วยปัจจุบันสาธารณสุขภัยยังคงมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและซับซ้อน เนื่องจากความ ร้อนมากขึ้นแปรปรวนของภูมิอากาศโลกความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติประกอบกับการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างสังคมไทยจากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองอย่างรวดเร็วประชาชนมีโอกาสอาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยเพิ่ม ความเสียหายจากสาธารณสุขรุนแรงมากขึ้นทั้งภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว และภัยจาก การกระทำของมนุษย์ เช่น อัคคีภัย อุบัติภัยการรั่วไหลของสารเคมีอันตราย รวมทั้งสาธารณสุขหรืออุบัติภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้น

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการช่วยเหลือ บรรเทาสาธารณสุข ภัยต่างๆที่เกิดขึ้นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติอย่าง แท้จึงจะสามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องรวดเร็วมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

ดังนั้น คณะผู้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้จึงได้รวบรวมเนื้อหาสาระหน้าที่ลักษณะงานและขั้นตอน การ ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขจัดทำเป็นรูปเล่มไว้เพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเป็นการสร้างความเข้าใจและความร่วมมือต่างๆจากผู้มีส่วนได้เสียในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก ของ หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ลักษณะงานและขั้นตอนการปฏิบัติงาน ด้าน การป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขได้ดียิ่งขึ้นและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องรวดเร็วเพื่อบรรเทา ความเดือดร้อนแก่ผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉิน

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข

ผู้จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๑
นิยามคำศัพท์	๑
การจัดตั้งกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๓
สถานที่ตั้ง	๔
แนวทางปฏิบัติ	๔
การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน	๗
การอพยพ	๙
ขั้นตอนการดำเนินงานด้านการช่วยเหลือเหตุสาธารณภัยกรณีฉุกเฉิน	๑๔
ขั้นตอนการดำเนินงานด้านสนับสนุนน้ำอุปโภค-บริโภค	๑๕
ขั้นตอนการปฏิบัติงานพนักงานขับรถบรรทุกน้ำ กรณีส่งน้ำบริโภค-อุปโภค	๑๖
ขั้นตอนการปฏิบัติงานพนักงานขับรถบรรทุกน้ำอเนกประสงค์	๑๗
ขั้นตอนการปฏิบัติงานระบบการแพทย์ฉุกเฉิน	๑๘
ขั้นตอนการปฏิบัติงานการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน	๑๙
ขั้นตอนการปฏิบัติระงับเหตุอัคคีภัย	๒๐

คู่มือปฏิบัติงาน

ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮาง

๑. หลักการและเหตุผล

สาธารณภัยยังคงมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและซับซ้อนมากขึ้นเนื่องจากความแปรปรวนของ ภูมิอากาศโลกความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติประกอบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมไทยจากสังคม ชนบทไปสู่สังคมเมืองอย่างรวดเร็วประชาชนมีโอกาสอาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยมากขึ้นส่งผลให้ความเสียหายจาก สาธารณภัยรุนแรงมากขึ้นทั้งภัยธรรมชาติเช่นอุทกภัยวาตภัยแล้งภัยหนาวและภัยจากการกระทำของมนุษย์ เช่น อัคคีภัย อุบัติภัยการรั่วไหลของสารเคมีอันตราย เป็นต้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดในการเข้าให้ความช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัยกับประชาชนในลำดับแรกก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือประกอบกับพระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี หน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อำนวยการท้องถิ่น ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในท้องถิ่นตนจึงถือเป็นภารกิจสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ จะต้องเตรียมความพร้อมในการป้องกันสาธารณภัยและพัฒนาขีดความสามารถในการเผชิญเหตุและให้ความ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยภายหลังจากสถานการณ์ภัยพิบัติ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การดำเนินงานจัดการงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮางมีขั้นตอนหรือกระบวนการและแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน
๒. เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามข้อระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการงานป้องกันและกำหนด บรรเทาสาธารณภัยที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพเสมอ
๓. เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพสามารถลด ความสูญเสียที่เกิดจากภัยพิบัติให้เหลือน้อยที่สุด
๔. เพื่อให้ประชาชนที่ประสบภัยได้รับการช่วยเหลือฟื้นฟูอย่างทั่วถึงและทันเวลา
๕. เพื่อบูรณาการระบบการสั่งการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพ
๖. เพื่อสร้างระบบบริหารจัดการสาธารณภัยที่ดีและสอดคล้องกับวัฏจักรการเกิดภัย

๓. นิยามคำศัพท์

การป้องกัน (Prevention) หมายถึงมาตรการและกิจกรรมต่างๆที่กำหนดขึ้นล่วงหน้าทั้งทางด้าน โครงสร้างและที่มีใช้ด้านโครงสร้างเพื่อลดหรือควบคุมผลกระทบในทางลบจากสาธารณภัย

การลดผลกระทบ(Mitigation)หมายถึงกิจกรรมหรือวิธีการต่างๆเพื่อหลีกเลี่ยงและลดผลกระทบทาง ลบจากสาธารณภัยและยังหมายถึงการลดและป้องกันมิให้เกิดเหตุหรือลดโอกาสที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัย

การเตรียมความพร้อม (Preparedness) หมายถึงมาตรการและกิจกรรมที่ดำเนินการล่วงหน้าก่อนเกิด สาธารณภัยเพื่อเตรียมพร้อมการจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินให้สามารถรับมือกับผลกระทบจากสาธารณภัยได้อย่างทันการและมีประสิทธิภาพ

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) หมายถึงการจัดตั้งองค์กรและการบริหาร จัดการด้านต่างๆเพื่อรับมือขอในการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินทุกรูปแบบโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมความพร้อมรับมือและการฟื้นฟูบูรณะ

การฟื้นฟูบูรณะ (Rehabilitation) หมายถึงการฟื้นฟูสภาพเพื่อทำให้สิ่งที่ถูกต้องหรือได้รับความเดือดร้อนจากสาธารณภัย ได้รับการช่วยเหลือแก้ไขให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าเดิมรวมทั้งให้ผู้ประสบภัยสามารถ ดำรงชีวิตตามสภาพปกติได้โดยเร็ว

หน่วยงานของรัฐหมายถึงส่วนราชการรัฐวิสาหกิจองค์การมหาชนและหน่วยงานอื่นของรัฐแต่ไม่ หมายรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่หมายรวมถึงองค์กรบริหารส่วนจังหวัดและกรุงเทพมหานคร

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการกลาง หมายถึง อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้อำนวยการจังหวัด หมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัด

รองผู้อำนวยการจังหวัด หมายถึง นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด

ผู้อำนวยการอำเภอ หมายถึง นายอำเภอ

ผู้อำนวยการท้องถิ่น หมายถึง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลนายกเทศมนตรี ผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น หมายถึง ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เจ้าพนักงาน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ต่างๆ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๔๐

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด หมายถึง องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย ในเขตพื้นที่จังหวัด

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ หมายถึง อำเภองค์กรปฏิบัติในการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย ในเขตอำเภอและทำหน้าที่ช่วยเหลือจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่นแห่งพื้นที่ หมายถึง องค์กรปฏิบัติในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบลและเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น ในพื้นที่

๔.การจัดตั้งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔.๑ องค์กรปฏิบัติ

๔.๑.๑ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงมีหน้าที่เป็นหน่วยงานของผู้อำนาจการท้องถิ่นและให้มืองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเป็นสำนักงานของผู้อำนาจการท้องถิ่นมีเป็นผู้อำนาจการและมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเป็นผู้ช่วยผู้อำนาจการกำนันผู้ใหญ่บ้านและภาคเอกชนในพื้นที่ร่วมปฏิบัติงานในกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยรับผิดชอบในการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูง และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดภัยพิบัติ

๔.๑.๒ ภารกิจของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูง

(๑) อำนาจการควบคุมปฏิบัติงานและประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูง

(๒) สนับสนุนกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งมีพื้นที่ติดต่อใกล้เคียงหรือเขตพื้นที่ อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ

(๓) ประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่รวมทั้งประสานความรับผิดชอบ ร่วมมือกับภาคเอกชนในการปฏิบัติภารกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกชั้นตอน

๔.๒ โครงสร้างและหน้าที่ของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูง

๔.๒.๑ โครงสร้างกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูง

ประกอบด้วย ๕ ฝ่ายได้แก่

(๑) ฝ่ายอำนาจการ ทำหน้าที่อำนาจการควบคุมกำกับดูแลในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลรวมทั้งวางระบบการติดตามติดต่อสื่อสารในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยระหว่างกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกระดับและฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้การติดต่อ เป็นไปอย่างรวดเร็วต่อเนื่องและเชื่อถือได้ตลอดเวลา

- (๒) ฝ่ายแผนและโครงการ ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานการวางแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การพัฒนาแผนงานการพัฒนากิจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในทุกขั้นตอนงานติดตามประเมินผล การฝึกซ้อมแผนงานการจัดฝึกอบรมต่างๆและงานการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๓) ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ ทำหน้าที่ติดตามสถานการณ์รวบรวมข้อมูลประเมินสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นวางมาตรการต่างๆ ในการป้องกันภัยมิให้เกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้วให้ได้รับความเสียหายน้อยที่สุด จัด ระเบียบแจ้งเตือนภัยการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยงานการข่าวการรักษาความปลอดภัยและการปฏิบัติ จิตวิทยา
- (๔) ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ ทำหน้าที่สำรวจความเสียหายและความต้องการด้านต่างๆจัดทำบัญชีผู้ประสบสาธารณภัยประสานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ผู้ประสบสาธารณภัยเพื่อให้การสงเคราะห์และ ฟื้นฟูคุณภาพชีวิตทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจแก่ผู้พร้อมทั้งจะสบสาธารณภัยดำเนินการฟื้นฟูบูรณะสิ่งชำรุดเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือใกล้เคียงกับสภาพเดิมให้มากที่สุด
- (๕) ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการแถลงข่าวข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเสียหายและความช่วยเหลือให้แก่ สื่อมวลชนและประชาชนทั่วไปได้ทราบ

๔.๓ การบรรจุกำลัง

๔.๓.๑ ในภาวะปกติใช้กำลังเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮาง

๔.๓.๒ เมื่อคาดว่าจะเกิดหรือเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใดให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเข้าควบคุมสถานการณ์ปฏิบัติหน้าที่และเพื่อช่วยเหลือประชาชนให้พื้นที่โดยเร็วและรายงานให้ผู้อำนาจการทราบทันที

๕. สถานที่ตั้ง

อาคารฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮาง หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองฮาง อำเภอ ม่วงสามสิบ จังหวัด อุบลราชธานี

๖. แนวทางปฏิบัติ

เพื่อเตรียมการด้านทรัพยากรระบบการปฏิบัติการและเตรียมความพร้อมไว้รองรับสถานการณ์สาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพหลักการปฏิบัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมและจัดหาทรัพยากรที่จะเป็นเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เหมาะสมกับผลการประเมินความเสี่ยงและความอ่อนแอของพื้นที่รวมทั้งการวางแผนการปฏิบัติการให้ พร้อมเผชิญสาธารณภัยและดำเนินการฝึกซ้อมตามแผนที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำเพื่อให้เกิดความพร้อมเสมอเป็น ในทุกด้านและทุกภาคส่วนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮาง

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ

๑. การป้องกันและลดผลกระทบ ๑.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงภัย	- ประเมินความเสี่ยงภัยและความล่อแหลมในเขตพื้นที่โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติการเกิดภัยและจากวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมต่างๆ - จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแยกตามประเภทภัย
๑.๒ การเตรียมการด้านฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ	- จัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ - พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลด้านสาธารณสุขระหว่างหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและสามารถใช้งานได้ร่วมมือ - กระจายข้อมูลด้านสาธารณสุขไปยังหน่วยงานที่มปฏิบัติกร
๑.๓ การส่งเสริมให้ความรู้และสร้างความรู้ความตระหนักด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	- สนับสนุนให้สื่อประชาสัมพันธ์ให้มีบทบาทในการประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง - เผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน - พัฒนารูปแบบและเนื้อหาการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ชัดเจนเข้าใจง่ายเหมาะสม เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มและเป็นที่น่าสนใจ - ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเครือข่ายในการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐเอกชน และอาสาสมัครต่างๆมีส่วนร่วมในการรณรงค์ในเรื่องความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑.๔ การเตรียมการป้องกันด้านโครงสร้างและ เครื่องหมายสัญญาณเตือนภัย	- จัดหาพื้นที่รองรับน้ำและกักเก็บน้ำ - สร้างอาคารหรือสถานที่เพื่อเป็นสถานที่สำหรับหลบภัย - พื้นที่ที่การหนีภัยหรือไม่มีพื้นที่หลบภัยทำได้ยากเหมาะสม - ก่อสร้าง/ปรับปรุงเส้นทางเพื่อการส่งการหรือการบำรุงรักษา - เส้นทางไปสถานที่หลบภัยให้ใช้งานได้
๒. การเตรียมความพร้อม ๒.๑ ด้านการจัดระบบปฏิบัติการฉุกเฉิน	- จัดทำคู่มือและจัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินและ - สำรองของหน่วยงานและมีการฝึกซ้อมแผน - จัดเตรียมระบบการติดต่อสื่อสารหลักและสื่อสาร - กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารแก่ประชาชน - และเจ้าหน้าที่ - จัดเตรียมระบบการแจ้งเตือนภัยและส่งสัญญาณ - เตือนภัยให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ได้รับทราบล่วงหน้า - จัดเตรียมเส้นทางอพยพและจัดเตรียมสถานที่ปลอดภัย - สำหรับคนและสัตว์เลี้ยง - กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยความสงบเรียบร้อย - รวมทั้งการควบคุมการจราจรและการสัญจรภายในเขตพื้นที่ - จัดระบบการดูแลสิ่งของบริจาคและการสงเคราะห์ - ผู้ประสบภัย - จัดทำบัญชีรายชื่อคนที่ต้องช่วยเหลือเป็นการด่วน
๒.๒ ด้านบุคลากร	- ประเมินความเสี่ยงภัยและความล่อแหลมในเขตพื้นที่ - โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติการเกิดภัยและจากการ - วิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมต่างๆ - จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแยกตามประเภทภัยพิบัติ
๒.๓ ด้านเครื่องจักรกลยานพาหนะ วัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้และพลังงาน	- จัดเตรียมเครื่องจักรกลยานพาหนะเครื่องมือวัสดุ - อุปกรณ์ที่จำเป็นให้พร้อมใช้งานได้ทันที - จัดทำบัญชีเครื่องจักรกลและยานพาหนะเครื่องมือวัสดุ - อุปกรณ์ของหน่วยงานภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน - พัฒนาเครื่องจักรกลเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ด้านสาธารณภัย

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๒.๔ ด้านการเตรียมรับสถานการณ์	- จัดเตรียมระบบเตือนภัย - จัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงและแหล่งพลังงานสำรอง - จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเช่นสถานพยาบาล ไฟฟ้าประปา ผู้นำชุมชน ฯลฯ - มอบหมายภารกิจความรับผิดชอบให้แก่หน่วยงาน - กำหนดผู้ประสานงานที่สามารถติดต่อได้ตลอดเวลากับหน่วยงาน

การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อดำเนินการระงับภัยที่เกิดขึ้นหรือลดความรุนแรงของภัยที่เกิดขึ้นยุติลงโดยเร็วโดยการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน
๒. เพื่อรักษาชีวิตทรัพย์สินและสภาวะแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดภัยพิบัติ

หลักการปฏิบัติ

คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮาง หรือกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอม่วงสามสิบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีปฏิบัติดังนี้

๑. กรณีเมื่อเกิดสาธารณภัยระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. การแจ้งเหตุ	ประชาชน / อาสาสมัคร/ คณะกรรมการฯ ฝ่ายแจ้งเตือนภัยแจ้งเหตุให้ประธานคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชนและผู้อำนวยการท้องถิ่น/ผู้ที่ผู้อำนวยการท้องถิ่นมอบหมายทราบโดยทางวิทยุสื่อสาร/โทรศัพท์
๒. การระงับเหตุ	คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน/อปพร./มิสเตอร์เตือนภัย/OTOS/อาสาสมัครต่างๆ เข้าระงับเหตุตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชุมชน

๓. การประสานหน่วยงานต่างๆ	-กรณีผู้บาดเจ็บให้ประสานสถานพยาบาลในพื้นที่/ ข้างเคียง -วิทยุสื่อสารความถี่ - -โทรศัพท์สาย - -กรณีเกินศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชนในการระงับภัยให้ ประสานคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมู่บ้าน/ชุมชนรายงานต่อผู้อำนวยการท้องถิ่นเพื่อขอ ความช่วยเหลือ

๒. กรณีสาธารณภัยรุนแรงเกินกว่าระดับหมู่บ้าน/ชุมชนจะควบคุมได้

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ	อำนวยการท้องถิ่นออกคำสั่งศูนย์อำนวยการ
๒. การเฝ้าระวังติดตามและรับแจ้งเหตุ ๒๔ ชั่วโมง	จัดเวรเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์
๓. แจ้งข่าวเตือนภัย	แจ้งผู้ประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แจ้งผ่านทางสื่อต่างๆ ออกประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย
๔. การระงับเหตุ	ผู้อำนวยการท้องถิ่นเข้าพื้นที่และตั้งศูนย์บัญชาการในที่ เหตุการณ์ในที่เกิดเหตุเพื่อเป็นจุดสั่งการพร้อมจัด บุคลากรเครื่องมือเครื่องใช้อุปกรณ์และ ยานพาหนะในการระงับเหตุ
๕. การช่วยเหลือผู้ประสบภัย	ปฏิบัติการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย ปฐมพยาบาลผู้ประสบภัยที่เจ็บป่วยเพื่อส่งไป โรงพยาบาลต่อไป จัดหาปัจจัยสี่ให้แก่ผู้ประสบภัย ให้การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
๖. การรายงานสถานการณ์	จัดเตรียมเจ้าหน้าที่เพื่อรายงานสถานการณ์ให้ อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและอำเภอ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ทราบ จนกระทั่งสถานการณ์ภัยสิ้นสุด
๗. การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ	กรณีต้องขอรับการสนับสนุนจากกองอำนวยการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยอปท. ข้างเคียง/ส่วนราชการ ต่างๆในพื้นที่/องค์กรสาธารณกุศลภาคเอกชน หรือ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับต้น ขึ้นไป วิทยุสื่อสารความถี่ - โทรศัพท์สายด่วน -

๘. การอพยพ	เมื่อสถานการณ์เลวร้ายและจำเป็นต้องอพยพให้
หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
	ดำเนินการอพยพเคลื่อนย้ายอย่างเป็นระบบ

๓. กรณีสาธารณภัยรุนแรงเกินกว่าระดับท้องถิ่นจะควบคุมได้

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. การส่งต่อการควบคุมสถานการณ์ฯ	- กรณีสถานการณ์รุนแรงเกินกว่าศักยภาพของท้องถิ่นที่ รับสถานการณ์ได้ให้รายงานต่อผู้บัญชาการเพื่ออำเภอ -ส่งมอบการควบคุมสถานการณ์ต่อไป

การอพยพ

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐและสามารถดำเนินการ อพยพเคลื่อนย้ายให้เป็นไปอย่างมีระบบสามารถระงับการแตกตื่นเสียขวัญของประชาชนไปสู่สถานที่ปลอดภัยได้ อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อเป็นการเคลื่อนย้ายส่วนราชการมาอยู่ในเขตปลอดภัยและสามารถให้บริการประชาชนได้

หลักการปฏิบัติ

๑. การเตรียมการอพยพ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. จัดทำแผนอพยพในพื้นที่เสี่ยง	ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง
๒. เตรียมการเกี่ยวกับการอพยพ	ประชุมและสำรวจสถานที่ - สถานที่ปลอดภัยสำหรับการอพยพประชาชนและสัตว์เลี้ยง - เส้นทางหลักและสำรองสำหรับอพยพ - ป้ายแสดงสัญญาณเตือนภัยป้ายบอกเส้นทางอพยพทั้งเส้นทางหลักและเส้นทางรอง - จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ยานพาหนะที่จำเป็นต่อการอพยพ
	- จัดลำดับความสำคัญของการอพยพโดยจัดแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน - กำหนดจุดนัดหมายประจำชุมชนและพื้นที่รอง
แนวทางปฏิบัติ	หลักการปฏิบัติ
	- การอพยพ - จัดทำคู่มือการอพยพจากสาธารณภัยที่สั้นง่ายต่อการทำความเข้าใจให้ประชาชนได้ศึกษา
๓. จัดเตรียมสรรพกำลังหน่วยปฏิบัติการหรือหน่วยอพยพ	ทบทวนและฝึกซ้อมแผนอย่างสม่ำเสมอ
๔. จัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้ในการช่วยเหลือตัวเองเมื่ออยู่ในภาวะฉุกเฉิน	ประชุมหรือฝึกอบรม
๕. ทบทวนและฝึกซ้อมแผนระบบเตือนภัยแลอพยพ ประเมินเพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้	- ฝึกซ้อมแผนทั้งแบบปฏิบัติการบนโต๊ะและแบบปฏิบัติการจริง
	- ติดต่อกับผู้มีวิทยุสาร/หรือผู้มีโทรศัพท์มือถือสื่อสารเข้าร่วมในการแจ้งเตือนภัย - ฝึกซ้อมแผนอพยพ
๖. แจ้งประชาชนที่อาศัยและทำงานในพื้นที่ ประชุม	

หมู่บ้าน/ชุมชน เสี่ยงภัยว่ามีความเสี่ยงต่อภัยประเภทใด ในหมู่บ้าน/ชุมชนเช่นอุทกภัยอัคคีภัยวาตภัย

๒. การจัดระเบียบสถานที่อพยพและการรักษาความปลอดภัย

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. การจัดเตรียมสถานที่ปลอดภัย	- จัดเตรียมพื้นที่ที่เหมาะสมกับจำนวนผู้อพยพและสัตว์เลี้ยง - จัดเตรียมและดูแลความสะอาดของห้องนำอาหารวางน้ำดื่มและสิ่งแวดลอมให้ถูกสุขลักษณะ - จัดเตรียมระบบสาธารณสุขโป้กัพื้นฐาน
	- จัดระเบียบพื้นที่อพยพโดยแบ่งพื้นที่ให้เป็นสัดส่วนเป็นกลุ่มครอบครัวหรือกลุ่มชุมชน - จัดทำแบบฟอร์มลงทะเบียนผู้อพยพเพื่อเป็นการตรวจสอบจำนวนผู้อพยพ - จัดหาสถานที่ปลอดภัยแห่งอื่นไว้รองรับในการอพยพไม่เพียงพอ
๒. การรักษาความปลอดภัย	- จัดระเบียบเวรยามทั้งในสถานที่อพยพและบ้านเรือนของผู้อพยพ
หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๓. การดำเนินการอพยพขณะเกิดภัย	
๑. เรียกประชุมกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชนเมื่อได้รับข้อมูลแจ้งเตือนจากอำเภอ/หมู่บ้าน/ข้อมูลเครื่องวัดปริมาณน้ำ/มิสเตอร์เตือนภัยฝน	- เรียกประชุมกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลสวาท
๒. เตรียมความพร้อม/เตรียมพร้อมระบบเตือนภัยทั้งหมด(สัญญาณเตือนภัยวิทยุสื่อสารโดยมือถือหรือระบบเตือนภัยที่มีอยู่ในห้อง)	- เตรียมและตรวจสอบอุปกรณ์

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๓. ติดตามสถานการณ์จากทางราชการสื่อมวลชน และอาสาสมัครเตือนภัย	- สั่งการในระหว่างการประชุมกองอำนาจการป้องกัน บรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮาง
๔. ตรวจสอบข้อมูลที่จำเป็นในพื้นที่ที่ปร	- บัญชีรายชื่อผู้อพยพ - บัญชีจ านวนและชนิดของสัตว์เลี้ยงที่จะอพ - ยานพาหนะ - อาหารที่ส ารองไว้สำหรับคนและสัตว์เลี้ยง
๕. ตรวจสอบระบบเครือข่ายการเตือนภัย	ตรวจสอบสัญญาณวิทยุสื่อสาร
๖. จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยรองรับผู้อพยพ สัตว์เลี้ยง	ประสานกับผู้ดูแลสถานที่

เมื่อสถานการณ์เลวร้ายและจำเป็นต้องอพยพ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. ออกประกาศเตือนภัยเพื่ออพยพ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชนออกประกาศเตือนภัยเพื่ออพยพให้สัญญาณ ภัยและประกาศอพยพ เช่น เสียงตามสายวิทยุหออ กระจายข่าว โทรโข่ง นกหวีด หรือสัญญาณเสียง/ สัญลักษณ์ต่างๆที่กำหนดให้เป็นสัญญาณเตือนภัย ประจำชุมชน/หมู่บ้าน	- ฝ่ายเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยและฝ่ายสื่อสาร
๒. ส่งฝ่ายอพยพไปยังจุดนัดหมาย/จุดรวมพลเพื่อรักษา ตามบ้านที่มีผู้ป่วยคนชราเด็กและสัตว์เลี้ยง บรรเทา	- สั่งการในระหว่างการประชุมกองอำนาจการป้องกัน ผู้อพยพหรือ บรรเทาสาธารณภัย
๓. การดูแลความปลอดภัยบ้านเรือนผู้อพยพ	- จัดเวรออกตรวจตราความเรียบร้อยในพื้นที่

๔. การดำเนินการอพยพเมื่อภัยสิ้นสุด

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. ตรวจสอบพื้นที่ประสบภัย	- สํารวจความเสียหายของพื้นที่ประสบภัยรวมทั้งบ้านเรือนของผู้เสียหาย
๒. ตรวจสอบสภาพถนนที่ใช้เป็นเส้นทางอพยพ	- ตรวจสอบสภาพถนนและยานพาหนะ
หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๓. แจงแนวทางการอพยพกลับให้ประชาชนได้ร้	ประชุมผู้เกี่ยวข้อง
๔. ตรวจสอบความพร้อมของประชาชนในการอพยพกลับ	จัดการประชุมที่สถานที่ที่ผู้อพยพพักอาศัย
๕. ดำเนินการอพยพประชาชนกลับบ้านเรือน	ชี้แจงในที่ประชุมและดำเนินการอพยพประชาชน

